

خبر

صдор مجوز واردات برند وارداتی واکسن کار داسیل با «ارز اشخاص»

ایسنا: اکبر عبدالهی‌اصل، مدیرکل امور دارو و مواد تحت کنترل سازمان غذا و دارو درباره تأمین واکسن HPV و تقاضا برای نوع ۹ ظرفیتی آن، گفت: «با رایزنی‌ای که انجام دادیم، اجازه واردات برند وارداتی این واکسن یا «ارز اشخاص» و بدون هیچ ارز دولتی به اندازه کافی را داده‌ایم و شرکت مربوطه نیز در این باره اقدام کرده است.»

او درباره تقاضا برای واکسن HPV به‌ویژه نوع ۹ ظرفیتی آن و در عین حال توزیع محدود این واکسن در داروخانه‌ها، گفت: «تولید داخلی «پایلوما واکسن» (چهارظرفیتی) از سوی دو شرکت، قبل از عید وارد بازار شده است و نوع دوظرفیتی آن نیز قبلا در داخل کشور وجود داشت. در مجموع اکنون توزیع داخلی در دسترس است. اما اصراری که روی برند معروف وارداتی هست باعث می‌شود که مردم به آن استقبال بیشتری داشته باشند. در این باره نیز باید گفت که تاکنون این واکسن از مبادلاتی می‌گرفته؛ یعنی ارز ترجیحی نمی‌گرفت. در مقطعی از زمان فاصله از مبادلاتی با ارز آزاد زیاد نبود اما به یک‌باره این فاصله زیاد شد؛ به طوری که اکنون ارز مبادلاتی حدودا بالغ بر ۷۵ هزار تومان و ارز آزاد بالای ۱۰۰ هزار تومان است و به دلیل این فاصله زیاد نمی‌توان ارز دارو را کم کرد و گذاشت روی واکسنی که ایرانی آن هم با قیمت پایین‌تر موجود است.» او ادامه داد: «با رایزنی‌ای که انجام دادیم با «ارز اشخاص» و بدون هیچ ارز دولتی اجازه واردات برند وارداتی به اندازه کافی را داده‌ایم و شرکت مربوطه نیز در این باره اقدام کرده است. اگر بانک مرکزی ارز در اختیار شرکت مذکور قرار دهد، می‌تواند واکسن را وارد کند. البته در این رابطه محدودیت‌های تخصیص ارز از سوی بانک مرکزی را هم داریم. در مجموع از اسفندماه مجوز واردات واکسن با ارز اشخاص داده شده است.» در همین زمینه، مهدی بیرضاحی، رئیس سازمان غذا و دارو، نیز به ایسنا گفت: «دو تولیدکننده داخلی موفق شده‌اند پروانه واکسن را بگیرند و از چند ماه آینده نگرانی کمتری از لحاظ تولید داخل خواهد بود. درباره نوع وارداتی واکسن پایلوما اجازه دادیم با ارز توافقی واردات بیشتر انجام شود.»

احضار عامل حیوان آزاری در سمنان

حجت‌اله جاویدپور، رئیس پلیس فضای تولید و تبادل اطلاعات استان سمنان، از احضار عامل حیوان‌آزاری در سمنان به این پلیس خبر داد و گفت: «در پی انتشار تصاویر دلخراش از حیوان‌آزاری در یکی از خیابان‌های شهر سمنان که باعث جریحه‌دارشدن احساسات همشهریان و ناراحتی حامیان حقوق حیوانات شده بود، طی رصد و پایش اطلاعاتی انجام‌شده فرد خاطی شناسایی و به پلیس فتا احضار شد. رئیس پلیس فتای استان سمنان از تشکیل پرونده قضائی خبر داده و توضیح داد که این مرد حیوان‌آزار برای رسیدگی پرونده به مراجع ذی‌صلاح معرفی شد.»

۸۰ درصد بار درمانی برعهده زریذنت‌ها

ایلنا: در بهار امسال، نرگس محمدپور، اهل سنقر و زریذنت سال آخر رشته زنان و زایمان دانشگاه علوم پزشکی تبریز، در آستانه فارغ‌التحصیلی، اقدام به خودکشی کرد. در سوومین سال زریذنتی، نرگس محمدپور درگیر پرونده‌ای شد که زندگی‌اش را به سراشویی کشاند. این پرونده مربوط به زایمانی پرخطر بود که تحت سیاست کاهش آمار سزارین توسط وزارت بهداشت، به صورت طبیعی انجام شد.

حاصل آن، تولد کودک با فلب مغزی بود؛ عارضه‌ای که همیشه به زایمان مربوط نمی‌شود، اما مسئولیت بزرگی را بر گردن تیم پزشکی می‌گذارد. در بررسی این پرونده، هیئت نظام پزشکی تبریز ۱۲ درصد از قصور را متوجه دکتر محمدپور دانست؛ رقمی که بالاترین میزان تقصیر در میان تیم درمان به شمار می‌رفت. گفته می‌شود او بارها گفته بود تأمین هزینه‌های درمان مادرش برایش ممکن نیست. حال نتنها در پرونده حرفه‌ای‌اش این میزان قصور ثبت شده، بلکه مشخص نیست چرا بیشترین سهم تقصیر به او نسبت داده شد. درباره این اتفاق ناگوار رضا لاری‌پور، سخنگوی سازمان نظام پزشکی کشور، گفت: «اینکه پزشک کشیک در زمان بروز این اتفاق حضور داشته است یا نه باید از دانشگاه ارومیه و از دانشگاه تبریز پرسید و آنها هم باید توضیح دهند که پزشک کشیک حضور داشته یا نه. این نکته مهمی است و بعید می‌دانم نبوده باشد و چنین چیزی وجود ندارد.» او با بیان اینکه در حال حاضر ۸۰ درصد درمانی بیمارستان‌های آموزشی کشور برعهده زریذنت‌ها یا همان دستیاران تخصصی است، گفت: «با این وجود اگر خطا و قصوری رخ دهد، در حالی که اساسا ارتباطی به کار دستیار ندارد، دستیار نیز تحت پیگرد قرار می‌گیرد و هرچا که شکایتی شود، دستیار هم در آنجا حضور خواهد داشت. واقعیت قضیه این است که قانون‌گذار باید نسبت به این موضوع تعیین‌تکلیف کند که اگر دستیار دانشجو است، باید متناسب با وضعیت دستیار باشد یا با برخورد شود. اگر دانشجو نیست، باید متناسب با یک پزشک فارغ‌التحصیل که در حال گذراندن دوره تکمیلی است، با او رفتار شود و پرداخت‌ها نیز باید متناسب با دوره تکمیلی انجام شود و از او کار خواسته شود.» او ادامه داد: «دستیار یا زریذنت عملا نه بیمه تأمین اجتماعی است که به لحاظ ساعت کاری زیرمجموعه تأمین اجتماعی باشد و نه هنوز به عنوان شغل به شمار می‌رود که نوع قراردادش، قرارداد مشغلی باشد. متناسفه در زمینه آموزشی نیز گاهی برای زریذنت‌ها کم گذاشته می‌شود؛ چراکه می‌گویند دستیار در حال انجام کار درمانی است و این کار درمانی، بیشترین بار زحمت بیمارستان‌ها را بر دوش او گذاشته است، بدون اینکه آموزش کافی برای آنها فراهم شده باشد.» به گفته او، قانون‌گذار باید این مسئله را اصلاح کند. از سوی دیگر، وزارت بهداشت در بخش حقوقی بارها و بارها این مطلب را یادآور شده که دستیاران تخصصی به نوعی دانشجو به شمار می‌روند و چون دانشجو هستند، هزینه‌های ناشی از دیه، قصور و… قاعدتا نباید بر دانشجو بار شود. این مسئله باید از طریق وزارت بهداشت، معاونت حقوقی و پارلمانی و همچنین سازمان‌هایی که باید از دستیاران حمایت کنند، پیگیری شود.

ابتلای بیش از هزار نفر به تب دنگی

ایرنا: مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت اعلام کرد: «سال گذشته در کشور هزارو ۱۲۷ بیمار مبتلا تب دنگی تشخیص داده شده که ۹۲۲ مورد آن در داخل کشور و مابقی بیماران در خارج از کشور به بیماری دچار شده‌اند.» با آنکه قبل از سال ۱۹۷۰، فقط ۹ کشور جهان همه‌گیری شدید بیماری تب دنگی را تجربه کرده بودند، اکنون این بیماری در ۱۴۱ کشور منطقه آفریقا، آمریکا و مدیترانه شرقی، آسیای جنوب شرقی و غرب اقیانوسه شناسایی شده و میزان بروز بیماری تب دنگی در آسیا و دهه‌های اخیر به طرز قابل توجهی افزایش یافته است. از مجموع هزارو ۱۲۷ مورد ابتلا به بیماری تب دنگی، موارد انتقال محلی ۱۳ بیمار در شهرستان بندرلنگه استان هرمزگان و ۸۹۷ بیمار در شهرستان چابهار استان سیستان‌وبلوچستان و ۱۲ مورد با سابقه سفر به چابهار در سایر استان‌های کشور شناسایی شده است. مطابق بررسی اپیدمیولوژیکی انجام‌شده برای بیماران، اغلب بیمارانی که خارج از کشور آلوده شده‌اند، سابقه سفر به کشورهای نامتعدد و در این کشور به بیماری مبتلا شدند. ۱۲۳ مورد سابقه سفر به کشور امارات، ۶۹ مورد سابقه سفر به پاکستان، یک مورد سابقه سفر به عمان، یک مورد سابقه سفر به افغانستان، یک مورد سفر به ترکیه و یک مورد سابقه سفر به کشور بنین (غرب آفریقا) داشتند.

شادی مکی: جنگ می‌شود؟ تهدیدهای خارجی جدی است؟ تورم به کجا می‌رسد؟ سرفه‌های‌مان از آنچه هست، کوچک‌تر می‌شود؟ چه بر سر مستأجران می‌آید؟ بحران آب و برق قرار است چه بلایی سرمان بیارد؟ چه چیزی در انتظارمان است؟ همه این موارد دغدغه‌هایی است که جامعه ایرانی در پایان سال ۱۴۰۳ با آن دست به گریبان بود؛ دغدغه‌هایی که هنوز هم پاسخ مشخصی به آنها داده نشده است. این نگرانی‌ها البته بیراه هم نبودند. آخرین گزارش رسمی منتشرشده درباره فقر حاکی از آن است که از سال ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۱، بالغ بر ۶۸ درصد از مستأجران ایران به زیر خط فقر پرتاب شده‌اند. بررسی‌های دیگر هم نشان از آن دارد که آمار فقر در کشور از ۱۹ درصد در سال ۱۳۹۰، به ۳۳ درصد در سال ۱۴۰۱ رسیده است؛ آمارى که با توجه به نرخ ۳۳٫۶درصدی تورم سالانه در سال ۱۴۰۳، قطعا افزایش هم داشته است. نگاهی به نرخ ۲۸درصدی تورم در اقل‌خوراکی از اسفندماه سال گذشته هم به‌خوبی نشان می‌دهد که چگونه نیازهای اولیه مردم برای تأمین غذا به محاق رفته است. نوسانات نرخ ارز هم در سال گذشته چشمگیر بود؛ چنان‌که قیمت دلار هم به شکل افسارگسیخته روندی افزایشی را طی کرد و از ۶۴ هزار تومان در فروردین ۱۴۰۳، به بیش از ۹۸ هزار تومان در اسفند ۱۴۰۳ رسید. دراین‌میان نرخ اجاره‌خانه‌ها هم افزایش درخور توجهی داشت. براساس گزارش مرکز ملی ایران، تا آذرماه ۱۴۰۳، تورم نقطه به نقطه کرایه خانه‌ها، ۳۸٫۲ و سالانه ۴۱٫۵ ثبت شد که نشان از فشار سخت هزینه‌های تأمین مسکن بر زندگی خانواده‌ها دارد. کمبود و در مواردی نبود دارو در کشور و ناتوانی مردم برای طی‌کردن مراحل شناسایی و درمان بیماری‌ها، که باز هم ریشه در گرانی، تورم و فقر داشت، معضل دیگری بود که سال گذشته بیش از هر زمان دیگری خودنمایی کرد. اما در کنار مشکلات اقتصادی، سال گذشته سالی پرالتهاب برای مردم بود. آنها سال را با اضطراب جنگ به پایان رساندند و همچنان هم در این وضعیت قرار دارند. اواسط سال گذشته، کشمکش و تهدید به انجام عملیات نظامی میان ایران و اسرائیل ره به فزونی گذاشت و البته درگیری‌های نظامی هم به صورت پراکنده میان طرفین شکل گرفت. هنوز مدت زیادی از آتش نیمه‌سرد این درگیری‌ها نگذشته بود که در آخرین ماه‌های سال و با به قدرت رسیدن دونالد ترامپ در ایالات متحده آمریکا، بار دیگر مسئله حمله نظامی به ایران مطرح شد؛ تهدیدهایی که هنوز هم در جریان است. حالا دیگر نقل محافل ایرانیان در آخرین روزهای سال، در ایام نوروز و حتی در همین روزهای ابتدایی بعد از نوروز طرح این سؤال بود که آیا تید یک بار دیگر شاهد جنگی خانمان‌سوز باشیم؟ این ابهام و هراس از آینده در حالی در لایه‌های مختلف جامعه در جریان است که چند روز پیش رضا صالحی امیری، وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، اعلام کرد: «از مجموع ۸۶ میلیون نفر جمعیت کشور، حدود ۴۰ درصد سفر رفتند و ۶۰ درصد سفر نکرده‌اند.» اما این اطلاعات و آمار سررا بعد از هر تعطیلات، این گمان را در میان برخی ایجاد می‌کند که سفرها نشانه‌ای از امید و نشاط در جامعه ایرانی و نشانه‌ای از کم‌رنگ‌بودن اضطراب از آینده و حتی فقر در میان ایرانیان است. «شرق» در این گزارش تلاش کرده در گفت‌وگو با کارشناسان به این سؤال پاسخ دهد که نگرش ایرانیان درباره اقل ۱۴۰۴ چگونه است؟

ایرانیان: مردمی بدون افق

«در شرایطی قرار داریم که بدبینی و ناامیدی در جامعه قوت گرفته است»؛ این را سمیه توحیدلو، جامعه‌شناس اقتصادی، در توضیح وضعیت روانی–اجتماعی ایرانیان می‌گوید. او ادامه می‌دهد: «وضعیت اقتصادی مردم روزبه‌روز بدتر می‌شود و از طرف دیگر، شکاف اقتصادی و افزایش ضریب جینی عاملی برای ناراضی‌ترشدن شهروندان است. نکته‌ای بسیار جدی که وضعیت فعلی ایجاد کرده است، از دست رفتن همبستگی‌های اجتماعی است؛ وضعیتی که تأثیری مستقیم بر کنشگری‌های اجتماعی و باوره‌های اجتماعی از یک سو و واکنش‌هایی دارد که به تبع این باورها و کنشگری‌ها انجام می‌شود. درواقع امروز همبستگی عمودی یعنی اعتماد میان مردم و ساختار مدیریت کشور را از دست داده‌ایم و درباره همبستگی افقی هم باید گفت که همبستگی درون‌گروهی در جامعه زیاد و همبستگی بین‌گروهی کم شده است. جامعه به قدری قطب‌بندی شده است که حتی میزان اعتماد به شهروندان و هم‌سطح‌های ما وابسته به این است که در کدام دسته قرار داشته باشیم.» او می‌گوید ریشه همه این مسائل مربوط به فضای اقتصادی نیست و سیاست‌گذاری‌های مختلف، مسائل بین‌المللی مانند تحریم یا تصویری که از احتمال جنگ نظامی علیه ایران ایجاد شده، بر تغییر برخی از شاخص‌های اجتماعی تأثیرگذار است: «به نظر می‌رسد مردم ایران مردمی بدون افق هستند که محتاط و هراسان شده‌اند و در بیم و امید به سر می‌برند. به همین دلیل است که با پایین‌ترین سطح جامعه هم شاهدیم مسئله مذاکره با آمریکا یا جنگ بسیار مهم شده است. به نظر می‌رسد کم‌بودن سرمایه اجتماعی، پایین‌بودن همبستگی، پایین‌بودن امید و اعتماد به آینده و کوتاه‌شدن افق دید و رست که در لحظه تصمیم‌گیری کردن یکی از ویژگی‌های این روزهای جامعه ماست. اما این وضعیت عجیب نیست، زیرا وقتی شرایط به گونه‌ای باشد که عوامل مختلف کنار یکدیگر قرار گرفته و ثبات را از جامعه بگیرند و از طرف دیگر، امکان حل مسئله کاهش یابد، خودبه‌خود این فضا هم ایجاد می‌شود.»

الگوی سفرها تغییر کرده

آیا ارتباط معناداری میان سفررفتن شهروندان در همین شرایط سخت و سطح بالای امیدواری یا رفاه مردم وجود دارد؟ سؤالی که توحیدلو در پاسخ به آن می‌گوید: «هنوز آمارى جدی از آمار سفرها نداریم است، اما براساس آمار وزیر گردشگری، در تعطیلات نوروز ۲۰ درصد از جامعه سفر کرده‌اند و ۶۰ درصد سفر نرفته‌اند. اما آمار جالب دیگری هم وجود دارد که مربوط به هفته اول تعطیلات است. براساس این آمار، از ۱۱میلیون و ۶۰۰ هزار نفری که در هفته اول تعطیلات سفر کرده بودند، فقط چهارمیلیون و ۵۰۰ هزار نفر سفر رسمی داشته‌اند؛ یعنی از اقامتگاه رسمی استفاده کرده‌اند. این آمار نزدیک ۳۰ درصد خانوارهای به سفر رفته را شامل می‌شود؛ بنابراین به نظر می‌رسد با تغییر الگوی سفر در ایران مواجه هستیم، یعنی سفرها محتاطانه‌تر شده است و همان اندک سفرهای خارجی نیز به سمت سفرهای داخلی تغییر الگو داده‌اند. مصرف بودجه‌محور، محتاطانه و مقرون‌به‌صرفه در سفر هم مد نظر قرار گرفته است؛ یعنی اگرچه افراد به سفر می‌روند، اما در رستوران‌ها کمتر حاضر می‌شوند یا مدل‌های اقامتی متفاوتی را انتخاب می‌کنند. به عنوان مثال، گردشگری محلی و بوم‌گردی می‌کند یا از کمپینگ و چادزدن استفاده می‌کنند. این موارد چنان افزایش یافته است که استفاده از اقامتگاه‌های رسمی مانند هتل‌دار و… که به صورت رسمی ذیل گردشگری تعریف شده‌اند، بسیار کم شده است.» به گفته او، نباید این تغییر الگوی سفر را نادیده گرفت: «سفر دلایل خاص خود را دارد، اما نمی‌شود سفررفتن را تعبیر به مطلوب‌بودن شرایط مردم تعبیر کرد. درواقع این موارد تنها نشان‌دهنده آن هستند که یک جامعه در تلاش است که به لحاظ فرهنگی تاب بیارد. درواقع سفر را باید به عنوان مدلی از تاب‌آوری و مصرف‌های جبرانی تحلیل کرد. مصارف جبرانی، مصارفی برای رسیدن به رضایت در اوج ناراضیاتی است. وضعیت رفاه جامعه بسیار پایین است و جامعه درگیر بی‌ثباتی و رکود تومری است. افراد در چنین وضعیتی دست به تصمیم‌گیری‌های کوتاه‌مدت می‌زنند که سفر یکی از این تصمیم‌گیری‌ها و برای تاب‌آوردن در این شرایط است. از طرف دیگر به سفر یا طبیعت‌گردی در فرهنگ ایران جایگاه خاصی دارد؛ موضوعی که می‌توان با توجه به تعدد سفرنامه‌هایی که از گذشتگان ما پر جحا مانده است، به آن پی برد. بنابراین سفر لزوماً به معنای اوضاع اقتصادی خوب نیست، هرچند برخی افراد در شرایطی قرار گرفته‌اند که برای مصرف جبرانی هم نمی‌توانند سفر کنند؛ زیرا امکانات حداقلی سفررفتن را ندارند. به همین دلیل هم امسال ۶۰ درصد جامعه در تعطیلات نوروز خانه‌نشین بوده‌اند.» توحیدلو به بالا‌بودن تنش وارده‌شد بر جامعه و مردم به لحاظ داخلی و خارجی در سال گذشته اشاره می‌کند: «بنابراین سفر نوعی غنیمت‌شمردن، فرار روانی از تنش‌ها و نوعی تسکین موقت است. اما به معنای خوش‌بودن نیست، بلکه روحیه مردم ایران است که تلاش می‌کنند به شیوه‌های مختلف فرار بیابانند.»

وضعیتی مشابه اوایل جنگ

اما شهرام فرضی، جامعه‌شناس سیاسی، شرایط فعلی کشور را مشابه روزهای نزدیک به جنگ ایران و عراق می‌داند. او در گفت‌وگو با «شرق» توضیح می‌دهد: «این شباهت به دلیل بحران‌های اقتصادی و سیاسی است که در آن زمان وجود داشت، به‌ویژه قطع ارتباط تجاری و اقتصادی ایران با کشورهای غربی است. همین‌طور بحث تحریم ایران که در آن زمان مطرح و کشور را در شرایط دشواری قرار داده بود. از طرف دیگر تنش‌ها و ناراضیاتی‌های داخلی نیز به تعدید بحران داخلی دامن می‌زد.

«شرق» در گفت‌وگو با متخصصان حوزه‌های اجتماعی، اقتصادی و سلامت روان، امید به آینده مردم را بررسی کرد

در نبرد با فقر و ناامیدی

مداخله قدرت‌های خارجی، تهدیدها و فشارهای بین‌المللی که به‌ویژه از سوی آمریکا و کشورهای غربی وجود داشت، هم وضعیت نسبتاً مشابهی با شرایط امروز را برای ایرانیان ایجاد کرده بود. امروز هم این همگونی به‌ویژه در بخش اقتصادی مشاهده می‌شود که شاخص‌هایی مانند نرخ بالای تورم، بی‌کاری، کاهش قدرت خرید مردم، نوسانات ارز، کمبود و ناترازی انرژی، بحران‌های محیط‌زیستی و به طور خاص بحران پررنگ آب، بحران مهاجرت (از کشور و به کشور) اعتراض‌ها و ناراضیاتی‌های جمعی و درخواست برای اصلاح و تغییر امور، توزیع دوباره کویین یا همان کالابرگ از سوی دولت، از جمله مصادیق این شباهت‌ها هستند. از طرف دیگر امروز سیاست‌های منطقه‌ای و هسته‌ای ایران باعث شده که روابط کشور با تعدادی از کشورها به‌ویژه با آمریکا و غرب وارد چالش جدی شده؛ به نحوی که بیم از تهدید و مخاطرات جنگ را به دنبال داشته است.»

با توجه به تکرار شرایط بحرانی در یک بازه زمانی ۲۰۰۳، ساله، چگونه می‌توان تاب‌آوری را تقویت کرد؟ فرضی در پاسخ به این پرسش می‌گوید: «این تاب‌آوری باید در دو سطح فردی و حکمرانی ایجاد شود. در حوزه فردی، بسیاری از مشاواران اقتصادی در راستای تقویت تاب‌آوری اقتصادی، مردم را به تنوع‌بخشی در آمدنی و یادگیری یک مهارت به‌جای تکیه‌کردن بر مدرک تحصیلی تشویق می‌کنند. همچنین در حوزه تاب‌آوری روانی، مردم باید ضمن حفظ کیفیت زندگی، حرکت به سمت یک زندگی مینیمال (ساده‌زیستی) را آغاز کرده و از طریق ارتباط بیشتر با خانواده و دوستان و شبکه‌سازی با گروه‌های هم‌فکر، تاب‌آوری خود را از نظر روانی افزایش دهند. در سطح حکمرانی اما برای تحمل فشارهای موجود و جلب اعتماد عمومی نیازمند اصلاحات ساختاری به‌ویژه در حوزه‌های اقتصادی و اجتماعی هستیم. مواردی مانند شفافیت درباره محل هزینه‌کرد بودجه عمومی به افزایش اعتماد عمومی منجر می‌شود و در همین راستا لازم است گفتمان سیاست داخلی کشور هم منعطف‌تر شده و امکان گفت‌وگوی ملی از طریق فعالیت احزاب متنوع و مشارکت مدنی مردم فراهم شود. همچنین سیاست خارجی باید به‌گونه‌ای تنظیم شود که هدف اصلی آن توسعه و بهبود زندگی مردم باشد.»

صدای مردم شنیده شود

این جامعه‌شناس سیاسی درباره تأثیر سخت‌گیری‌ها نسبت به نحوه شادی‌آفرینی مردم مانند لغوکنسرت و… به دلیل مسئله حجاب بر میزان تاب‌آوری جامعه در شرایط سخت، معتقد است با توجه به عقلانیتی که در سیاست‌گذاری کلان کشور وجود دارد، مانند ابلاغ‌نکردن قانون حجاب، می‌توان به این موضوع پی برد که قوای مجریه و مقننه در برابر خواست مردم کوتاه خواهند، این نشان می‌دهد خواست و صدای مردم شنیده می‌شود و ضروری است برای افزایش تاب‌آوری جامعه این رویکرد تداوم یافته و پررنگ‌تر شود. او بر پرهیز از ارائه آمارهایی که جنبه تبلیغاتی دارند، مانند میزان مسافرت‌های نوروزی نیز تأکید می‌کند: «اگر هدف از ارائه این‌گونه آمار‌ها، تبلیغ و نمایشی از میزان نشاط اجتماعی و رفاه عمومی باشد، قطعا باعث ایجاد تردید و کاهش اعتماد عمومی می‌شود. تحلیل ساده‌انگارانه و استناد صرف به چنین مواردی می‌تواند به‌مثابه مانعی برای درک واقعیت‌های اجتماعی قلمداد شود؛ چراکه ارائه آمارهای این چنین، نمی‌تواند به عنوان شاخصی از وضعیت خوب زندگی مردم تلقی شده و به منظور سرپوشی بر ناکارآمدی‌ها و بحران‌هایی که به طور واقعی در حوزه‌های مختلف زندگی روزمره مانند اقتصاد، اشتغال، آموزش، بهداشت و… وجود دارد، به کار گرفته شود. با دانا دانستن مردم و محدودترکردن این رویکردهای تبلیغاتی، اعتماد مردم افزایش می‌یابد. به بیان دیگر، لازم است ساختار حکمرانی از هر اقدامی که باعث دامن‌زدن به تضعیف اعتماد عمومی نسبت به داده‌های رسمی شود، خودداری کند.» این جامعه‌شناس سیاسی به آمار ۳۵ میلیون سفر نوروزی که توسط وزیرگردشگری اعلام شده اشاره می‌کند و آن را در تناقض با واقعیت‌های اقتصادی موجود در جامعه مانند شاخص فلاکت در کشور می‌داند: «در سال‌های اخیر وقتی شاخص فلاکت را که مجموعه نرخ تورم و نرخ بی‌کاری است، بررسی می‌کنیم، شاهد آماری به‌شدت نگران‌کننده هستیم. افزایش هزینه‌های زندگی، کاهش قدرت خرید، افزایش فقر نسبی و گسترش نابرابری‌های درآمدی نشان می‌دهد که شرایط

معیشتی بخش بزرگی از جامعه دچار بحران شده است. در چنین شرایطی، حقیقتا افزایش آمارى سفرها نمی‌تواند بیانگر افزایش رفاه باشد یا نمادی از افزایش نشاط اجتماعی تلقی شود. اتفاقا بسیاری از خانواده‌ها سفر را به عنوان راهی برای رهایی –حتی موقتی– از فشارهای روانی ناشی از همین وضعیت اقتصادی انتخاب می‌کنند. از سوی دیگر، این آمار تنها به تعداد و کمیت سفرها اشاره دارد، درحالی‌که هیچ‌گونه اطلاعاتی درباره کیفیت، نوع، طول مدت اقامت و سطح هزینه‌کرد سفرها به دست نمی‌دهد. بنابراین این آمار گویای همه واقعیت‌ها نیست.»

به گفته فرضی، با توجه به شرایط کنونی به نظر می‌رسد در حال بازگشت به برهه‌ای هستیم که چند دهه پیش از سر گذرانده‌ایم. برهه‌ای که به دلیل جنگ، فشارها اقتصادی، اجتماعی و سیاسی و پیامدهای ناشی از آن مورد پذیرش نیست. بنابراین هرچند احتمال وقوع جنگی گسترده بسیار ناچیز است، اما عقلانیتی باید در کار باشد که تا حد امکان اصل را بر رفاه مردم و پرهیز از جنگ و ویرانی قرار دهد.

تاب‌آوری جمعی مردم ایران

علی نیکجو، روان‌پزشک و روان‌درمانگر، در توضیح نگرش جامعه ایرانی به آینده و سال جدید به «شرق» می‌گوید: «در سطح کلان همه ما وضعیت را حس می‌کنیم. حتی کودکان از بزرگ‌تراها سؤال می‌کنند که آیا واقعا قرار است جنگ شود؟». وقتی این میزان از دلشوره و اضطراب به سطح کودکان هم می‌رسد، نشان‌دهنده عمق تشویش و اضطرابی است که جامعه را دربرگرفته است. در این میان، نوعی از رفتار و اظهاراتی که می‌تواند منجر به تصمیمات عقلاانه‌تر و انتقال احساس امنیت در جامعه شود، کمتر مشاهده می‌شود.» او به رفتارهای شهروندان در تعطیلات نوروزی با وجود همه استرس‌ها نیز اشاره می‌کند: «نوروز در ناخودآگاه جمعی ما ایرانیان نشانگر یک آغاز است؛ به این معنی که لحظه سال تحویل، تعطیلات نوروزی و سال نو، کویى که واقعا قرار است همراه با یک تغییر باشد. درواقع لحظه تحویل سال یک لحظه جادویی و آخرالزمانی برای ما ایرانیان است؛ به نحوی که به نظر می‌رسد واقعا قرار است از آن لحظه، جهان بر مدار دیگری بچرخد. از طرف دیگر، کنش و واکنش ما در جهان بیرونی و تحت تأثیر اطرافیان، تصمیمات گرفته‌شده توسط دیگران و البته متأثر از جهان مجازی و… است که همه این موارد بر نوع بودن ما و انتخاب‌هایمان تأثیرگذار است.»

سفر نشانه حال خوب ایرانیان نیست

این روان‌درمانگر درباره ارتباط سفرهای نوروزی با امید در جامعه ایرانی توضیح می‌دهد: «در همه روزهای سال مردم به دنبال معیشت هستند، اما وقتی در دو هفته نوروز شاهدیم که مردم به دنبال تفرح و سفر هستند، ممکن است به سمت دیگری کشیده شده و گمان کنیم این سفرها نشان از حال خوب جامعه ایرانی دارد؛ درحالی‌که واقعا چنین نیست، بلکه ما در بازه زمانی نوروز و طی یک همبستگی جمعی، قرار می‌گیریم ذهن‌ها را بر نقاط اسپین‌زنده بندیم و خود را از واقعیات بیرونی منفک کنیم؛ هرچند بعد از این دو هفته، یک بازه به سمت همه آشوب‌ها و آسیب‌ها پرت خواهیم شد. ما هر سال برای یکدیگر سالی خوب آرزو می‌کنیم؛ یعنی با وجود همه موقعیت‌های دلهره‌آور پیش‌رو، همچنان به صورت ضمنی امیدواری وجود دارد. در یک نگاه تاریخی باید به این حقیقت توجه کنیم که در طول تاریخ ما مردمی بوده‌ایم که از عمق مرگ هم قفتوس‌وار برخاسته‌ایم و توانسته‌ایم شور و زندگی خلق کنیم. این تجربه‌ای است که ما بعد از انواع حمله‌های خون‌بار اقوام بیگانه به کشورمان تجربه کرده‌ایم؛ یعنی ایرانیان در طول تاریخ همواره از شرایط سخت، سر برافراشته و خود را ترمیم کرده‌اند.» مسئله فقر و تنگنایای مالی تبدیل به یک گفت‌وگوی طنز در شبکه‌های اجتماعی و دورهمی‌ها شده، اما نیکجو می‌گوید: «خلاف عده‌ای که این رفتار را تاسف‌آور می‌دانند، به نظر من «مکانسیم دفاعی شوخی»، مکانسیمی پیشرفته است که خاطره جمعی ما آن را دارد. این مکانسیم به فضای عمومی جامعه کمک می‌کند تا فرصتی برای نفس‌کشیدن، تأمل‌کردن، ماندن و انتخاب‌کردن داشته باشد. درواقع ورای همه تحلیل‌هایی که ممکن است من را به سمت ناامیدی ببرد، اراده منحصربه‌فرد انسان همچنان من را امیدوار نگه می‌دارد. اگر به‌جای مقطعی نگرشنت، به صورت طولی و تاریخی مسائل را بررسی کنیم، به این نتیجه می‌رسیم که در نهایت زندگی بر مرگ غلبه یافته است.»

امروز چه خبر؟

دستور پزشکیان درباره پوشش

«نه به تصادفات»

وزیر بهداشت درباره پوشش «نه به تصادف» گفت: «تمام ارکان دولت در این پوشش مشارکت دارند. فاز نخست آن، که جنبه آگاهی‌بخشی و فرهنگ‌سازی داشت، به پایان رسیده و اکنون اصلاح ساختارها، زیرساخت‌های جاده‌ای و تقویت نظارت‌ها در دستور کار قرار گرفته و در همین راستا، پزشکیان، رئیس‌جمهور، دستورات مشخصی صادر کرده‌اند.»

محمدرضا ظفرقندی در نشست به مرگ سالانه حدود ۵۰ هزار نفر در کشور بر اثر آلودگی هوا اشاره کرد و گفت: «برای کاهش این آمار، راهکارهایی از جمله توسعه ناوگان حمل‌ونقل عمومی و ریلی وجود دارد. اما استفاده از انرژی‌های خورشیدی و پاک، ساده‌ترین و در دسترس‌ترین گزینه است. از اواخر سال گذشته تاکنون، جلسات منظمی در سطوح عالی دولت با محوریت این موضوع برگزار شده و دکتر پزشکیان به صورت شخصی این روند را پیگیری می‌کند.» او در ادامه صحبت‌هایش بر لزوم حمایت از پزشکان زریذنت و طرحی تأکید کرد و افزود: «در جلسات شورای معاونین وزارت بهداشت، مسائل مرتبط با این‌گروه‌ها به طور جدی بررسی می‌شود و در تلاشیم با اجرای راهکارهایی مشخص، شرایط دوره زریذنتی‌ها را تسهیل کنیم». او ادامه داد: «یکی از نیازهای مهم جامعه سلامت، حفظ شان و کرامت این‌قشر است. باید عواملی که موجب تضعیف جایگاه و احترام کادر سلامت می‌شوند، حذف شوند؛ چراکه بدون ایجاد اعتماد و احترام نمی‌توان جلوی مهاجرت نیروهای انسانی این حوزه را گرفت». در ادامه این نشست، محمد رئیس‌زاده، رئیس‌کل سازمان نظام‌پزشکی، خبر داد، آمار درخواست‌های صدور گواهی گود استندینگ (خسن نیت) در دولت چهاردهم تاکنون با کاهش ۱۷درصدی روبه‌رو بوده است.

تأثیر مثبت معدل پایه یازدهم در کنکور ۱۴۰۴

جلسه ۹۱۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی به ریاست مسعود پزشکیان با حضور رؤسای قوای قضائیه، مقننه و اعضای شورا برگزار شد و در حاشیه این نشست، دبیر شورا، به تشریح مهم‌ترین مصوبات و تصمیمات گرفته‌شده پرداخت. عبدالحسین خسروپناه با بیان اینکه یکی از مهم‌ترین موضوعات مطرح‌شده در این جلسه، تعیین‌تکلیف نهایی نحوه تأثیر سوابق تحصیلی در کنکور سال ۱۴۰۴ بود و با اشاره به اختلاف‌نظر پیش‌آمده میان شورای‌عالی آموزش و پرورش و سازمان سنجش آموزش کشور درباره میزان تأثیر معدل پایه یازدهم، گفت: «با توجه به اینکه شورای‌عالی انقلاب فرهنگی پیش‌تر جزئیات این موضوع را به این دو نهاد واگذار کرده بود، اما به دلیل اختلاف‌نظر، مجددا موضوع برای تصمیم‌گیری نهایی در صحن شورا مطرح شد.»

او ادامه داد: «بر اساس مصوبه‌ای که در بهمن‌ماه سال گذشته به تصویب رسید، قرار بود همه دروس نهایی پایه‌های یازدهم و دوازدهم در کنکور دارای تأثیر قطعی باشند. اما با توجه به آماده‌نبودن دانش‌آموزان، مقرر شد که اجرای کامل این مصوبه از سال ۱۴۰۵ آغاز شود.» خسروپناه ادامه داد: «بر این اساس، برای کنکور سال ۱۴۰۴ تنها دروس نهایی پایه دوازدهم با تأثیر قطعی ۶۰ درصد لحاظ می‌شود و برای پایه یازدهم، صرفا تأثیر مثبت اعمال خواهد شد. یعنی داوطلبانی که دروس نهایی پایه یازدهم را گذرانده و در مکاتبات شرکت کرده‌اند، در صورت کسب نمرات تأثیر از تأثیر مثبت آن بهره‌مند می‌شوند و دیگر داوطلبان هیچ‌گونه تأثیر منفی برایشان منظور نخواهد شد.» به گفته او، از سال ۱۴۰۵ تمامی دروس پایه‌های یازدهم و دوازدهم با تأثیر قطعی در نتایج کنکور اعمال خواهد شد و دیگر تفاوتی میان داوطلبان جدید و پشت‌کنکوری وجود نخواهد داشت.